תרגיל בית 1

מנהלות

הנחיות כלליות

שימו לב! חריגה מהנהלים ללא אישור מיוחד תגרור ציון 0 בתרגיל.

- תאריך הגשה: 16.12.21. מותר לאחר בהגשת התרגיל בתמורה לקנס, ע"פ נוהל איחורים שמפורט באתר הקורס.
  - יש להגיש את פתרון התרגיל בזוגות בלבד. ניתן לבקש אישור להגשה ביחידים.
  - פתרון התרגיל חייב להיות מוקלד, ובעברית בלבד. ניתן לבקש אישור להגשה באנגלית.
  - רק (talswisa@campus.technion.ac.il) עם הכותרת AI_HW1 עם הכותרת AI_HW1, עם הכותרת AI_HW1, שלוח שאלות בנוגע לתרגיל לטל סויסה (לאחר שבדקתם את ה-FAQ שבאתר. אין לשלוח שאלות לתיבת המייל הקורסית.
    - ניתן לשלוח בקשות דחיה מוצדקות לטל סויסה.
    - ייתכן שיהיו שינויים במהלך התרגיל. כל העדכונים מחייבים יש להתעדכן ב- FAQ שבאתר הקורס.
      - העתקות בחלק הרטוב והיבש של התרגיל ייבדקו, ויטופלו בחומרה.
        - הציון בתרגיל יורכב משאלות יבשות וחלקים רטובים:
- **דגשים לחלק היבש:** מעבר לתשובות הנכונות, אתם נבחנים גם על הצגת הנתונים והתוצאות בצורה קריאה ומסודרת במקומות בהם התבקשתם לכך.
- דגשים לחלק הרטוב: הקוד שלכם ייבדק באופן מקיף ע"י מערכת בדיקות אוטומטיות. המערכת תבדוק את התוצאות שלכם לעומת התוצאות המתקבלות במימוש שלנו. אנו מצפים שתקבלו את אותם הערכים בדיוק.
   נבדוק בין היתר את המסלול המתקבל, את עלותו ואת מס' הפיתוחים. הבדיקות יהיו כמובן מוגבלות בזמן ריצה. יינתן לכם זמן סביר ביותר להרצת כל טסט. אם תעקבו אחר ההוראות במסמך זה ובקוד אין סיבה שלא תעמדו בזמנים אלו.

הנחיות טכניות

- ר גרסת python איתה אתם נדרשים לעבוד הינה 3.8. גם קבצי המקור שקיבלתם מתאימים לגרסה זו. לא לאחר הגשת התרגיל לא יתאפשר לתקן טעויות הנובעות משימוש בגרסת פייתון אחרת.
  - אין לשנות קוד שלא התבקשתם לשנות.
  - יש לכתוב את המימוש אך ורק במקומות המסומנים.
    - אין ליצור קבצי קוד חדשים.
    - אין לשנות פקודות import.
  - (לא heapDict לא) heapdict ו- matplotlib, pandas, numpy, לא heapdict לא
    - התשובות לסעיפים בהם מופיע הסימון 🚣 צריכים להופיע בדוח.
      - בכל השאלות היבשות עליכם להסביר את תשובותיכם.
    - כל השינויים בתרגיל מאז הגרסה הראשונה שפורסמה מסומנים עם <mark>מרקר כתום</mark>.

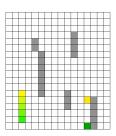
חלק א' - מבוא

במטלה זו נעסוק בהפעלת אלגוריתמי חיפוש על מרחבי מצבים גדולים במיוחד לבעיות ניווט. מומלץ לחזור על שקפי ההרצאות והתרגולים הרלוונטיים לפני תחילת העבודה על התרגיל.

תיאור הבעיה

הבעיה שנתמודד איתה בתרגיל הינה מציאת מסלול במבוך מנקודת התחלה לנקודת יעד המוגדרות במבוך, עבור רובוט בצורת מלבן.

בתמונה הבאה מתוארת בעיה לדוגמה:

הרובוט מופיע משמאל למטה, בצבעי צהוב-ירוק בהירים. הקצה הירוק של הרובוט הוא ראש הרובוט והקצה הצהוב הוא זנב הרובוט. המטרה היא למצוא מסלול שיביא את זנב הרובוט לנקודה הצהובה שמופיעה מימין הצהוב הוא זנב הרובוט), ואת הראש לנקודה הירוקה מתחתיה (נקודת היעד של ראש הרובוט). הנקודות הרובוט יכול להתקדם בכיוון הראש שלו, ולפנות ימינה או שמאלה, כאשר ציר הסיבוב הוא מרכז הרובוט. הנקודות האפורות על המפה הן קירות. במהלך התנועה של הרובוט במבוך, אסור לו להתנגש בקיר. בהמשך התרגיל נקרא לבעיות מסוג זה "בעיות מבוך".

פירמול הבעיה

ייצוג מצב

מצב מיוצג על ידי:

- 1. מטריצה שמייצגת את מפת המבוך.
- 2. מיקומו הנוכחי של הרובוט על המפה.

במטריצה, משבצת ריקה תסומן ב- 0 ומשבצת שהיא קיר תסומן ב- 1-. למשל המטריצה הבאה יכולה לייצג מפת מבוך:

	0	1	2	3
0	0	0	0	0
1	0	0	0	0
2	0	0	-1	0
3	0	0	0	0
4	0	0	0	0

מיקומו של הרובוט מיוצג על ידי מיקום הראש ומיקום הזנב של הרובוט - אינדקסים של שתי כניסות במטריצה. למשל, במפת המבוך שבדוגמה, נוכל להגדיר את מיקום הראש של הרובוט להיות בכניסה ה- (3, 2), ואת מיקום הזנב להיות בכניסה ה- (3, 0).

בעיית מבוך ניתנת להגדרה על ידי המצב ההתחלתי שלה ועל ידי מיקומי היעד של ראש וזנב הרובוט. לשם נוחות נוכל לתאר לעצמנו את בעיית המבוך על ידי מטריצה שבה במיקום בו נמצא זנב הרובוט יש 1, במיקום של הראש יש 2, במיקום היעד של הזנב 3 ובמיקום היעד של הראש 4. אם נגדיר את מיקום היעד של הזנב והראש להיות (1, 1) ו- (1, 3) בהתאמה, נקבל את המטריצה הבאה:

	0	1	2	3
0	0	0	0	0
1	3	0	4	0
2	0	0	-1	0
3	1	0	2	0
4	0	0	0	0

 $M_{example}$ -נסמן את הבעיה המיוצגת ע"י המטריצה הזו

שימו לב שלא כל בעיות המבוך ניתנות לתיאור בדרך זו, מכיוון שייתכן למשל שמיקומו ההתחלתי של ראש הרובוט זהה למיקום היעד של זנב הרובוט. לכן ייצוג זה של בעיית המבוך אינו טוב מספיק, ואנחנו נשתמש בו רק לצרכי הסברת הבעיה (ויצרת מפות מבוך, בהמשך).

לכניסות המטריצה שבין הראש לזנב נקרא גוף הרובוט. בכל מצב תקין גוף הרובוט נמצא על משבצות ריקות (שערכן 0). לכל אורך התרגיל הרובוט יהיה בצורת מלבן בעובי 1, ובאורך אי זוגי, 3 לפחות.

אפורטורים

<u>התקדמות</u> - הראש והזנב של הרובוט יתקדמו משבצת אחת לכיוון שאליו הרובוט ״מסתכל״ (בהמשך לקו מהזנב לראש של הרובוט). הפעולה אפשרית רק אם היא לא מוציאה את הרובוט מחוץ למבוך, ואם הראש של הרובוט לא עולה על משבצת שיש בה קיר.

:לאחר התקדמות קדימה מהמצב המיוצג על ידי תקבל המצב, יתקבל המצב

	0	1	2	3
0	0	0	0	0
1	3	0	4	0
2	0	0	-1	0
3	0	1	0	2
4	0	0	0	0

<u>סיבוב ימינה</u> - הרובוט יסתובב ימינה ביחס לכיוון אליו הוא מסתכל, כאשר הסיבוב יתבצע סביב נקודת האמצע של הרובוט. הפעולה אפשרית רק אם במהלך הסיבוב הרובוט לא מתנגש עם ראשו, זנבו או גופו בקירות, ולא יוצא מהמבוך. למשל, כדי שהרובוט יוכל לבצע סיבוב ימינה מהמצב המיוצג על ידי $M_{example}$, התאים הוורודים צריכים להיות פנויים.

	0	1	2	3
0	0	0	0	0
1	3	0	4	0
2	0	0	-1	0
3	1	0	2	0
4	0	0	0	0

לאחר סיבוב ימינה יתקבל המצב הבא:

	0	1	2	3
0	0	0	0	0
1	3	0	4	0
2	0	1	-1	0
3	0	0	0	0
4	0	2	0	0

<u>סיבוב שמאלה</u> - כמו סיבוב ימינה, רק שמאלה. לא ניתן לבצע סיבוב שמאלה מהמצב המיוצג על ידי הטבלה הראשונה, בגלל שהקיר מתנגש עם ראש הרובוט במהלך הסיבוב.

<u>משימה 1 (2 נק׳)</u>

 $?M_{example}$ האם קיים פתרון לבעיית המבוך המיוצגת ע"י $extcolor{L}$

אם כן, רשמו את סדרת פעולות של פתרון אופטימלי, ואת מחיר הפתרון. אם לא, הסבירו מדוע.

משימה 2 (2 נק׳)

?האם ייתכנו מעגלים בגרף המצבים של בעיית מבוך כלשהי

אם כן, תנו דוגמה למצב ורצף אופרטורים שיוצרים מעגל. אם לא, הסבירו מדוע.

משימה 3 (4 נק׳)

בכל מרחב חיפוש ניתן להגיע לבור? 🚣

אם כן, הוכיחו זאת. אם לא, תנו דוגמה למצב ממנו לא ניתן להגיע לבור.

תזכורת: בור הוא מצב שלא ניתן להפעיל עליו אף אופרטור (או לפי ההגדרה בתרגול, מצב שהפעלת כל אופרטור עליו מחזירה Ø).

חלק ב' - היכרות עם הקוד

מומלץ להבין היטב את ההסברים בחלק זה.

ייצוג הבעיה בקוד (קובץ MazeProblem.py) ייצוג הבעיה

המחלקה MazeProblem

מחלקה המייצגת בעיית מבוך. כדי לייצר בעיית מבוך יש צורך במטריצה שמייצגת את המפה (מכילה אפסים ואחדים), במיקומים ההתחלתיים של הראש והזנב, במיקומי היעד שלהם, ובעלות האופרטורים. המחלקה מממשת את הפונקציות הבאות:

:expand state

פונקציה המקבלת מצב ומחזירה בזה אחר זה את המצבים העוקבים האפשריים, עם מחיר הפעלת האופרטורים המתאימים. אין צורך לבדוק שהמצבים המוחזרים מפונקציה זו הם תקינים. <mark>שימו לב, מספר הצמתים</mark>

המפותחים בזמן הרצתו של אלגוריתם חיפוש הוא מספר הפעמים שנקראה הפונקציה expand_state.

:is_goal

פונקציה המקבלת מצב ומחזירה האם הוא מצב מטרה.

המחלקה MazeState

מחלקה זו מייצגת מצב במרחב החיפוש. כדי לייצר מצב, יש צורך בבעיית מבוך (אובייקט מטיפוס MazeProblem), ובמיקומי הראש והזנב של הרובוט. המחלקה ממששת את הפונקציות הבאות:

:robot direction

פונקציה המחזירה מערך המייצג את הכיוון אליו הרובוט מסתכל (כפי שהוגדר באופרטור "התקדמות").

למשל, עבור בעיית המבוך ע"י $M_{example}$, כיוון הרובוט הוא [0, 1]. האיבר הראשון הוא 0 כי בציר הראשון

שמתאים לשורות המטריצה, מיקומם של ראש וזנב הרובוט זהה. האיבר השני הוא 1 כי בציר השני, ראש הרובוט נצמא באינדקס גדול יותר מזנב הרובוט. אם הרובוט היה מסתכל למעלה, כיוון הרובוט היה [1, 0].

בנוסף בקובץ MazeProblem.py ממומשת הפונקציה compute_robot_direction שמחשבת את הכיוון אליו הרובוט מסתכל עבור מיקומי ראש וזנב כלשהם.

כלים לפתרון בעיות חיפוש בגרף (קובץ GraphSearch.py)

המחלקה Node

מחלקה זו מייצגת צומת בעץ החיפוש. כדי לייצר צומת צריך את המצב שהצומת מייצג, את האב של הצומת בעץ החיפוש (None אם הצומת הוא השורש) ואת ערך ה- g של הצומת. המחלקה מממשת את הפונקציות הבאות: get path:

פונקציה המחזירה את המסלול בעץ החיפוש עד הצומת.

המחלקה GraphSearchSolution

מחלקה זו מייצגת פתרון של בעיית חיפוש בגרף. כדי לייצר פתרון צריך את הצומת הסופי, את הזמן שלקח למציאת הפתרון, ואת מספר הצמתים שפותחו במהלך החיפוש. במידה ולא נמצא פתרון, יש לייצר אובייקט מהמחלקה עם final_node=None, ועם הסיבה שלא נמצא פתרון (נגמר הזמן, או שאין פתרון).

המחלקה NodeCollection

מחלקה זו מממשת אוסף של מצבים המשויכים לצמתים בעץ החיפוש. אנו נשתמש במחלקה זו בתור close באלגוריתמי החיפוש.

המחלקה מממשת את הפונקציות הבאות:

:add

הוספה של צומת לאוסף. המחלקה מניחה שהמצב המיוצג ע"י הצומת לא נמצא באוסף (כפי שמתקיים באלגוריתמי החיפוש כאשר מוסיפים צומת ל- close). אם הוא נמצא תתקבל שגיאה.

:remove node

מחיקה של צומת מהאוסף.

:get node

מחזירה את הצומת המתאים למצב.

בנוסף ניתן לבדוק אם מצב נמצא באוסף על ידי אופרטור (s in close) בנוסף ניתן לבדוק אם מצב נמצא באוסף על

המחלקה NodesPriorityQueue

מחלקה זו מממשת תור עדיפויות של צמתים. אנו נשתמש במחלקה זו בתור open באלגוריתמי החיפוש.

:add

הוספה של צומת לתור, עם עדיפות מסוימת. המחלקה מניחה שהמצב המיוצג ע״י הצומת לא נמצא באוסף (כפי שמתקיים באלגוריתמי החיפוש כאשר מוסיפים צומת ל- open). אם הוא נמצא תתקבל שגיאה.

:pop

מוציאה מהתור ומחזירה את הצומת עם העדיפות הנמוכה ביותר. אם התור ריק יוחזר None

:get node

מחזירה את הצומת המתאים למצב.

:remove node

מסירה את הצומת מהתור.

בנוסף ניתן לבדוק אם מצב נמצא בתור על ידי אופרטור in (s in open), ולבדוק את מספר הצמתים בתור על ידי הפונקציה (len (open), (nen (open)).

המחלקה Queue

המחלקה ממשת תור.

:add

הוספה של איבר לתור.

:pop

מחזירה ומוציאה מהתור איבר לפי סדר FIFO. אם התור ריק יוחזר

בנוסף ניתן לבדוק אם מצב נמצא בתור על ידי אופרטור s in q) in), ולבדוק את מספר הצמתים בתור על ידי הפונקציה len, ((len(q)).

(Robot . py אלגוריתמי חיפוש (קובץ)

המחלקה Robot

מחלקה זו היא מחלקה אבסטרקטית עבור אלגוריתם חיפוש בגרף מצבים. מחלקות המממשות את המחלקה הזו צריכות לממש את הפונקציות הבאות:

:solve

מחלקה המקבלת בעיה מטיפוס MazeProblem ומחזירה פתרון מטיפוס

BreadthFirstSearchRobot המחלקה

מחלקה זו יורשת מהמחלקה Robot, ומממשת breadth first search.

המחלקה BestFirstSearchRobot

מחלקה זו היא מחלקה אבסטרקטית היורשת מהמחלקה Robot, ומממשת היורשת מחלקה solve. מלבד לפונקציה את הפונקציה: מלבד לפונקציה את הפונקציה:

: calc node priority

פונקציה המחשבת את העדיפות (ערך ה- f) עבור צומת בעץ החיפוש.

המחלקות WAStartRobot ו- UniformCostSearch:

. בהתאמה וממשות את אלגוריתמי החיפוש "BestFirstSearchRobot" בהתאמה. מחלקות היורשות מ-

חלק ג' - חיפוש לא מיודע

בחלק זה נתחיל לכתוב קוד. הקובץ main.py שתגישו לא ייבדק, לכן אתם יכולים להרגיש חופשיים לשנות את ה-main.py כרצונכם בשביל לבצע את משימות התרגיל.

<u>משימה 4 (6 נק׳)</u>

- 1. השלימו את המימוש של המחלקה BreadthFirstSearchRobot בקובץ Robot.py. על אף שאלגוריתם breadth first search לא מתייחס למחירי האופרטורים, על הפתרון המוחזר להכיל את עלות המסלול (ולא את אורך המסלול מבחינת מספר האופרטורים בו).
- 2. בקובץ Utilities.py ממומשת הפונקציה test_robot שמקבלת טיפוס לא אבסטרקטי היורש מהמחלקה Robot, אינדקסים של מבוכים, וגם פרמטרים לאתחול הרובוט אם צריך. הפונקציה טוענת את המבוכים מקבצי csv, מריצה את הרובוט על המבוכים ומדפיסה את התוצאות.

:5 עד 1 ועם מבוכים 0 עד EreadthFirstSearchRobot עם אובייקט מסוג test_robot - הוסיפו

```
if __name__ == "__main__":
    test_robot(BreadthFirstSearchRobot, [0, 1, 2, 3, 4, 5])
```

אתם צריכים לקבל את ההדפסה הבאה:

```
breadth first search robot solved maze_0 in 0.05 seconds. solution cost = 36, expanded 57 nodes. breadth first search robot solved maze_1 in 0.28 seconds. solution cost = 51, expanded 362 nodes. breadth first search robot solved maze_2 in 1.79 seconds. solution cost = 216, expanded 1212 nodes. breadth first search robot solved maze_3 in 5.79 seconds. solution cost = 88, expanded 2430 nodes. breadth first search robot solved maze_4 in 2.23 seconds. solution cost = 123, expanded 1209 nodes. breadth first search robot solved maze_5 in 8.88 seconds. solution cost = 376, expanded 5299 nodes.
```

כמובן שזמן הריצה יכול להשתנות, אך מחיר הפתרון ומספר הצמתים שפותחו צריכים להיות זהים. אם אתם מקבלים תוצאות אחרות. עליכם לתקן את המימוש שלכם.

3. אתם יכולים לצפות במבוכים ובפתרונות שנמצאו על ידי הרובוטים שממישתם על ידי קריאה לפונקציה solve_and_display, אינדקס של solve_and_display. הפונקציה מקבלת טיפוס לא אבסטרקטי היורש מהמחלקה Robot, אינדקס של מבוך, וגם פרמטרים לאתחול הרובוט אם צריך, ומציגה את הפתרון של בעיית המבוך שנמצא ע"י הרובוט באנימציה. נסו זאת כעת עם BreadthFirstSearchRobot והמבוכים 0 עד 5:

```
if __name__ == "__main__":
    a = solve_and_display(BreadthFirstSearchRobot, 1)
```

יכול להיות שתתקלו בבעיות בהרצת האנימציה. באתר הקורס (איפה שהתרגיל) מופיע מסמך עזר להרצת האנימציה. אם ניסיתם את כל מה שנאמר במסמך ועדיין לא הצלחתם להריץ את האנימציה, תצרו בבקשה קשר עם טל כדי שנוכל לטפל בבעיה ולהוסיף לנספח את הפתרון.

אפשר לפתור את התרגיל גם בלי האנימציה.

משימה 5 (8 נק׳)

- 1. השלימו את המימוש של המחלקה BestFirstSearchRobot בקובץ Robot.py.
- f=g+h עבורו מתקיים best first search שימו לב, כמו שמוסבר בתרגול, אלגוריתם A^* הוא מקרה פרטי של best first search שימו הפסאודו קוד של best first search הוא זהה לזה של A^* למעט זה שפונקציית ה-best first search הפסאודו (נקבעת על ידי המימוש של calc node priority) .
  - 2. השלימו את המימוש של המחלקה UniformCostSearchRobot על ידי מימוש הפונקציה בalc_node_priority...
    - .5. קראו לפונקציה test_robot עם UniformCostSearchRobot מבוכים 0 עד 3. אתם אמורים לקבל את ההדפסה הבאה:

```
uniform cost search robot solved maze_0 in 0.06 seconds. solution cost = 36, expanded 51 nodes. uniform cost search robot solved maze_1 in 0.41 seconds. solution cost = 47, expanded 312 nodes. uniform cost search robot solved maze_2 in 2.12 seconds. solution cost = 216, expanded 1212 nodes. uniform cost search robot solved maze_3 in 6.82 seconds. solution cost = 84, expanded 2447 nodes. uniform cost search robot solved maze_4 in 3.13 seconds. solution cost = 123, expanded 1205 nodes. uniform cost search robot solved maze_5 in 12.0 seconds. solution cost = 376, expanded 5299 nodes.
```

<u>משימה 6 (5 נק')</u>

- על מבוכים 1 ו- 3 קטן מזה המתקבל עם UniformCostSearchRobot אחיר המסלול שהתקבל מהרצת $ot \Delta$ מחיר המסלול שהתקבל מהרצת BreadthFirstSearchRobot
  - מכל הנאי פשוט ככל הניתן על הפתרונות של בעיית חיפוש כללית כלשהי, כך שמחיר המסלול המוחזר בערכה. $\angle LCS$ הרצה של אלגוריתם של breadth first search יהיה זהה למחיר המסלול המוחזר מכל הרצה של

חלק ד' - חיפוש מיודע

משימה 7 (5 נק׳)

- _calc_node_priority על ידי מימוש הפונקציה WAStartRobot . השלימו את המימוש של המחלקה. $f=(1-w)\cdot g+w\cdot h$ שימו לב, אנו מגדירים
- כדי שנוכל להשתמש ב- WAStartRobot, עלינו להגדיר יוריסטיקה. נגדיר את יוריסטיקת מנהטן להיות מרחק מנהטן בין זנב הרובוט למיקום היעד של הזנב כפול מחיר אופרטור ההתקדמות. ממשו יורסיטיקה זו בפונקציה tail manhattan heuristic
  - 1. קראו לפונקציה test_robot עם WAStartRobot המאותחל עם test_robot, ועם .5. הראו לפונקציה לפונקציה 3.

```
if __name__ == "__main__":
    test_robot(WAStartRobot, [0, 1, 2, 3, 4, 5], heuristic=tail_manhattan_heuristic)
```

אתם אמורים לקבל את ההדפסה הבאה:

```
wA* [0.5, tail_manhattan_heuristic] solved maze_0 in 0.07 seconds. solution cost = 36, expanded 38 nodes.
wA* [0.5, tail_manhattan_heuristic] solved maze_1 in 0.36 seconds. solution cost = 47, expanded 193 nodes.
wA* [0.5, tail_manhattan_heuristic] solved maze_2 in 3.2 seconds. solution cost = 216, expanded 1196 nodes.
wA* [0.5, tail_manhattan_heuristic] solved maze_3 in 6.18 seconds. solution cost = 84, expanded 2312 nodes.
wA* [0.5, tail_manhattan_heuristic] solved maze_4 in 1.76 seconds. solution cost = 123, expanded 732 nodes.
wA* [0.5, tail_manhattan_heuristic] solved maze_5 in 10.69 seconds. solution cost = 376, expanded 5289 nodes.
```

משימה 8 (12 נק׳)

היוריסטיקה tail manhattan heuristic לא קבילה.

- 1. 🚣 הסבירו מדוע, והגדירו תנאי הכרחי ומספיק על המחיר של אופרטורי הסיבוב כך שהיוריסטיקה תהיה סבילה בכל מפה.
- 2. צרו קובץ csv בשם 29 בתיקיה Mazes המייצג בעיית מבוך עבורה הפתרון המוחזר על ידי Maze_90 במבוך צריכות להכיל שמצלי. משבצות ריקות במבוך צריכות להכיל w=0.5 המשתמש ביוריסטיקה זו עם w=0.5 אינו אופטימלי. משבצות ריקות במבוך צריכים להופיע את את הערך 0, משבצות קיר את הערך 1-, במיקומים ההתחלתיים של זנב וראש הרובוט צריכים להופיע הערכים 1 ו- 2 בהתאמה, ובמיקומי המטרה של זנב וראש הרובוט צריכים להופיע הערכים 3 ו- 4 בהתאמה. שימו לב, המבוך צריך להיטען בהצלחה בקריאה לפונקציה test robot.

משימה 9 (5 נק׳)

תיקון פשוט ליוריסטיקה הוא חישוב מרחק מנהטן בין נקודת מרכז הרובוט הנוכחית לבין נקודת מרכז הרובוט במיקום המטרה שלו.

- 1. 🚣 הוכיחו כי יוריסטיקה זו קבילה.
- .center_manhattan_heuristic ממשו את יוריסטיקה זו בפונקציה.

<u>משימה 10 (5 נק׳)</u>

w של אלגוריתם wA^* משפיע על רמת הגרידיות של אלגוריתם החיפוש. נרצה לבחון את ההשפעה של wA^* על זמן הריצה ואיכות הפתרון של אלגוריתם wA^* על המבוכים 0 עד 5 בשימוש עם היוריסטיקה. center_manhattan_heuristic

- שני גרפים plots שמקבלת אינדקס של מבוך ושומרת בתיקיה w_{-} exper iment השלימו את מימוש הפונקציה של w_{-} בפונקציה של w_{-} גרף אחד של זמן הריצה של w_{-} כפונקציה של w_{-} גרף שני של מחיר הפתרון שמצא w_{-} כפונקציה של w_{-} באשר בשני הגרפים w_{-} יהיה בציר ה- w_{-} וערכיו יהיו בין w_{-} ל- 1 בקפיצות של w_{-} בשני הגרפים w_{-} יהיה בציר ה- w_{-} וערכיו יהיו בין w_{-}
  - 2. 🚣 הריצו את הפונקציה עם המפות 0 עד 2, צרפו את הגרפים לדוח והסבירו את התוצאות.

* מסתבר שאי אפשר לייצר קבצים עם כוכבית בשם שלהם ב- Windows, אז מי שמשתמש ב- Windows צריך להסיר את הכוכבית מהשמות של הגרפים שנשמרים בפונקציה, כלומר לשנות את *wA ל- wA בקריאות לפונקציה plt.savefig.

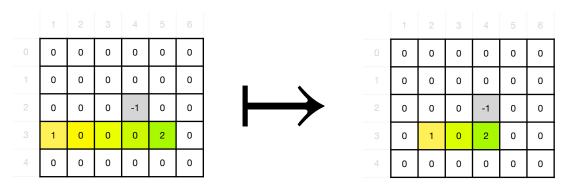
חלק ה' - יוריסטיקת מתוחכמת

סימונים עבור חלק זה

- עבור זוג מצבים s,s' במרחב החיפוש, נסמן ב- d(s,s') את מחיר המסלול הקל ביותר בין המצבים. אם אין מסלול בין המצבים נגדיר $d(s,s')=\infty$
  - . בהינתן בעיית מבוך, נסמן ב- s^* את מצב המטרה וב- s^i את המצב ההתחלתי.

אחד הדברים שמקשים על התנועה של רובוט במבוך הוא האורך שלו - רובוטים קצרים יותר יכולים לבצע פניות אחד הדברים יותר וכך להגיע למיקום היעד בדרכים זולות יותר. נוכל לנצל תכונה זו של הבעיה כדי להגדיר את במקומות רבים יותר וכך להגיע למיקום היעד בדרכים זולות יותר. נוכל לנצל תכונה זו של הבעיה כדי להגדיר את היוריסטיקה k הוא מחיר המסלול הקצר ביותר מהמצב s עבור רובוט קטן ב- k מהרובוט המקורי (עבור כלשהו קבוע, זוגי, לכל היותר אורך הרובוט פחות s).

 s_k בהינתן מצב s, נגדיר את s_k להיות מצב הזהה ל- s מלבד לכך שהרובוט התקצר ב- s משבצות. ליתר דיוק, ב- s מיקומי הראש והזנב של הרובוט קרובים למרכזו ב- s משבצות. למשל אם המצב השמאלי בדוגמה הבאה הוא s אז s עבור s הוא המצב מימין.

כמו כן, עבור s^* מלבד לכך שמיקומי הראש והזנב s^* להיות זהה ל- s^* , מלבד לכך שמיקומי הראש והזנב $h_k(s)=d(s_k,s_k^*)$ כעת נוכל לרשום

נשים לב שבמימוש נאיבי, שימוש ב- h_k יגזול הרבה זמן - עבור כל מצב s שנוצר במהלך החיפוש, נצטרך לחשב את נשים לב שבמימוש נאיבי, שימוש ב- h_k יגזול הרבה זמן - עבור כל מצב $d(s_k, s_k^*)$ על ידי פתרון בעיית המבוך המתאימה. במקום זאת, נבצע חישוב מקדים (לפני החיפוש) ממנו נוכל להסיק את $h_k(s)$ לכל מצב s.

עבור מצב s נגדיר את $\overline{s}$ להיות מצב בו מיקומי הראש והזנב של הרובוט התחלפו.

משימה 11 (5 נק׳)

 $d(s,s')=d(\overline{s'},\overline{s})$ מתקיים s,s' מצבים לכל זוג מצבירו מדוע לכל

לכל מצב $d(\overline{s_k^*},\overline{s_k})$ לפיכך מתקיים $d(\overline{s_k^*},\overline{s_k})$ נחשב ביעילות ונשמור את ערכי $h_k(s)=d(s_k,s_k^*)=d(\overline{s_k^*},\overline{s_k})$ לכל מצב $h_k(s)=d(s_k,s_k^*)=d(\overline{s_k^*},\overline{s_k})$ לחסוך זמן יקר במהלך החיפוש.

כפי שלמדתם (או תלמדו) בקורס אלגוריתמים 1, ניתן לחשב ביעילות את מחיר המסלול הקל ביותר מצומת מסויים לכל שאר הצמתים בגרף בעזרת אלגוריתם דייקסטרה. למעשה, כבר מימשתם את אלגוריתם זה בקוד כאשר מימשתם את UniformCostSearchRobot. קריאה לפונקציה solve עם compute_all_dists=True תמנע מימשתם את conformCostSearchRobot. שיכיל את כל המצבים הישיגים מהצומת ההתחלתי, מהחיפוש להסתיים עד ש- open יתרוקן, ותחזיר את close, שיכיל את כל המצבים הישיגים מהצומת ההתחלתי. g שלהם, שמובטחים להיות מחירי המסלולים הקצרים ביותר מהמצב ההתחלתי.

משימה 12 (8 נק׳)

נניח לשם משימה זו בלבד שבשלב החישוב המקדים, במקום לחשב את המסלול הקצר ביותר מ- $\overline{s_k^*}$ לכל המצבים, מחשבים את המסלול הקצר ביותר מ- $\overline{s_k^*}$ ל- $\overline{s_k^*}$ בלבד, עבור s^i המצב ההתחלתי של הבעיה המקורית, בעזרת אלגוריתם A^* ושימוש ביוריסטיקה h_{pre} כלשהי. בעת הרצת החיפוש עבור פתרון הבעיה המקורית, משתמשים גם כן באלגוריתם $\overline{s_k}$ אבל עם היוריסטיקה g g אבל עם היוריסטיקה g g כאשר g כאשר g הינו ערך ה-g המינימלי שנשמר למצב g במהלך הריצה בשלב החישוב המקדים. במידה והמצב g לא נוצר במהלך החישוב המקדים נגדיר g

- כך שאם $h(s)=g_{\overline{s_k^*}}(\overline{s_k})$ כך שאם $h(s)=h_{pre}$ כך שאם היוריסטיקה $h(s)=g_{\overline{s_k^*}}(\overline{s_k})$ כך שאם הוא מתקיים אז היוריסטיקה $h(s)=g_{\overline{s_k^*}}(\overline{s_k})$ היא קבילה בהכרח.
  - 2. באם שימוש ביוריסטיקה לא קבילה מבטיח קבלת פתרון לא אופטימלי? הסבירו.* המשימה הזו השתנתה לאחר פרסום התרגיל, תשובות עבור הגרסה הקודמת יתקבלו גם כן.

משימה 13 (9 נק׳)

נממש את היוריסטיקה h_k במחלקה ShorterRobotHeuristic. שימו לב, בניגוד למה שתואר במשימה 12. בחישוב המקדים אנחנו נחשב מרחק קצר ביותר לכל המצבים הנגישים מ- $\overline{s_k^*}$, כפי שתואר לאחר משימה 11. בחישוב המקדים אנחנו נחשב מרחק קצר ביותר לכל המצבים הנגישים מייע המבוך המתאימה וחישוב כל החישוב של ערכי $d(\bar{s_k^*},\bar{s_k})$ יתבצע בעת אתחול המחלקה, על ידי הרצת אלגוריתם UniformCostSearch.

- אשר מקבלת מיקומי ראש וזנב של רובוט _compute_shorter_head_and_tails . ממשו את הפונקציה k , ממשו את מיקומי הראש והזנב לאחר קיצורו של הרובוט ב k יחידות (שימו לב, k נשמר כשדה במחלקה).
- 2. השלימו את המימוש של הפונקציה __init__ במחלקה ShorterRobotHeuristic לפי השלבים הבאים:
- 1. צרו את בעיית המבוך בעזרתה נחשב את ערכי $d(\bar{s_k^*}, \bar{s_k})$. שימו לב, מכיוון שברצוננו לחשב את המרחקים מהמצב ההתחלתי לכל המצבים, ולמעשה להתעלם ממצב המטרה של הבעיה, לכן אין חשיבות להגדרת מיקום הראש והזנב של הרובוט במצב המטרה.
  - עם פרמטר solve של close של close של close של close .2 .compute_all_dists=True
  - 2. ממשו את הפונקציה __call__של המחלקה ShorterRobotHeuristic, אשר תקרא בעת חישוב ערך ... יוריסטיקה של מצב.

משימה 15 (8 נק׳)

בעוד שחסכנו זמן רב בעזרת מימוש יעיל של היוריסטיקה, היא עדיין דורשת חישוב מקדים כבד. נרצה לנתח את היוריסטיקה החדשה ולהבין מתי כ<u>ד</u>אי להשתמש בה.

 $.\overline{s_k^i}$ -ל $\overline{s_k^*}$ נניח כי קיים מסלול יחיד בין

- 1. 🚣 הוכיחו כי אם קיים פתרון לבעיה המקורית, אז הוא יחיד.
  - $h_k = h^*$:2. בוכיחו או הפריכו:
- אך ורק A^* , h_k מפתח אך אך המקורית בהנחה שקיים פתרון לבעיה המקורית, הוכיחו כי בזמן פתרון הבעיה המקורית עם A^* מפתח אך ורק צמתים על מסלול הפתרון האופטימלי.

ב- center_manhattan_heuristic ב- תוחו בזמן ריצת A^* עם center_manhattan_heuristic נסמן ב- תוחו את מספר הצמתים שפותחו בזמן ריצת החישוב המקדים עם אלגוריתם UCS, וב- n_k את מספר הצמתים שפותחו בזמן ריצת החישוב המקדים). בזמן ריצת A^* עם היוריסטיקה A_k (לא כולל m_k הצמתים שפותחו בזמן החישוב המקדים).

 $c\cdot n_k$ הוא h_k היוריסטיקה של אלגוריתם אל אלגוריתם הריצה של החישוב המקדים הוא הוא און הריצה של אלגוריתם, רישה של החישוב המקדים הוא

(מבחינת זמן) עבור $c\cdot n_{manhattan}$ עבור מנהטן עדיף (מבחינת זמן) אלגוריתם אלגוריתם A^* עם יוריסטיקת מנהטן הוא החדשה אם ורק אם מתקיים:

$$n_k + m_k < n_{manhattan}$$

- נניח כי קיים מסלול יחיד בין $\overline{s_k^i}$ ל $\overline{s_k^i}$ וכי קיים פתרון לבעיה את מספר המצבים הנגישים מ- $\overline{s_k^i}$, ונניח כי קיים מסלול יחיד בין $\overline{s_k^i}$ וכי קיים פתרון לבעיה אמספר האופרטורים בו הוא r. תנו תנאי הכרחי ומספיק לכך שזמן הריצה של r4 עם היוריסטיקה כולל חישוב מקדים) קטן מזמן הריצה של r5 עם יוריסטיקת במשתנים r6, ו-r7 וורק במשתנים r7, ווניח במשתנים r7, ווניח בישר לבעיה מספר המצבים ונניח מספר המצבים הוגישה מספר המצבים ונניח פתרון לבעיה וניים פתרון לבעיה מספר האופרטורים בו הוא אר ורק במשתנים בישר מספר המצבים הנגישים מספר המצבים היום מספר המצבים היום מספר המצבים הנגישים מספר המצבים הנגישים מספר המצבים הנגישים מספר המצבים הנגישים מספר המצבים הניש מספר המצבים הנגישים מספר המצבים הניש מספר המצבים הנגישים מספר המצבים הניש מספר המצבים הניש מספר המצבים הנגישים מספר המצבים הנגישים מספר המצבים הניש מספר המצבים הנגישים מספר המצבים הנגישים מספר המצבים הניש מספר המצבים הנגישים מספר המצבים הניש מספר המצבים הנגישים מספר המצבים הנגישים מספר המצבים הניש מספר המצבים הנגישים מספר המצבים הניש מספר המצבים הניש מספר המצבים הנגישים מספר המצבים הניש מספר המצבים הנגישים מספר המצבים הנגיש מספר המצבים המצבים הניש מספר המצבים ה
  - עם A^* שאלת בונוס! (5 נק׳ לציון בתרגיל, והרבה הערכה) תארו מפה כללית בה זמן הריצה של A^* עם גכenter_manhattan_heuristic גדול כרצוננו מזמן הריצה של A^* עם A^* עם מפרינות המפרים החישוב המקדים). פתרונות שמכילים רק את הרעיון הכללי ולא מפרטים איך נראית המפה ממש יקבלו 2 נק׳.

<u>משימה 16 (6 נק׳)</u>

נרצה לבדוק האם השימוש ביוריסטיקה החדשה משתלם.

ועם w=0.5 המאותחל עם w=0.5 המאותחל עם test_robot עם test_robot עם $\rlap/$ קראו לפונקציה לפונקציה החדשה משפנים, ומפות שונות. האם השימוש ביוריסטיקה החדשה משפר ShorterRobotHeuristic את הביצועים לעומת השימוש ב-center_manhattan_heuristic? עבור הקריאות הבאות ל-test_robot:

```
if __name__ == "__main__":
    for k in [2, 4, 6, 8]:
        test_robot(WAStartRobot, [3, 4], heuristic=ShorterRobotHeuristic, k=k)
```

אתם אומרים לקבל את ההדפסות הבאות:

```
wA* [0.5, ShorterRobotHeuristic, {'k': 2}] solved maze_3 in 8.54 seconds. solution cost = 84, expanded 340 nodes. wA* [0.5, ShorterRobotHeuristic, {'k': 2}] solved maze_4 in 0.21 seconds. solution cost = 123, expanded 107 nodes. wA* [0.5, ShorterRobotHeuristic, {'k': 4}] solved maze_3 in 10.93 seconds. solution cost = 84, expanded 1159 nodes. wA* [0.5, ShorterRobotHeuristic, {'k': 4}] solved maze_4 in 0.25 seconds. solution cost = 123, expanded 107 nodes. wA* [0.5, ShorterRobotHeuristic, {'k': 6}] solved maze_3 in 10.64 seconds. solution cost = 84, expanded 1383 nodes. wA* [0.5, ShorterRobotHeuristic, {'k': 6}] solved maze_4 in 4.74 seconds. solution cost = 123, expanded 137 nodes. wA* [0.5, ShorterRobotHeuristic, {'k': 8}] solved maze_3 in 11.41 seconds. solution cost = 84, expanded 1606 nodes. wA* [0.5, ShorterRobotHeuristic, {'k': 8}] solved maze_4 in 5.31 seconds. solution cost = 123, expanded 137 nodes.
```

- נרצה לבחון את השפעת הערך k על זמני הפתרון של המפות השונות. השלימו את המימוש של הפונקציה k אלוריתם *k אשר פותרת את בעיית המבוך בעזרת הרצת אלגוריתם *k אחרל וזמן אתחול ShorterRobotHeuristic וערכי k שונים, ומייצרת גרף המציג את זמן הריצה הכולל וזמן אתחול היוריסטיקה עבור כל אחד מהערכים השונים של k.
  - 4. ▲ הריצו את הפונקציה shorter_robot_heuristic_experiment עם המבוכים 2 עד 5, צרפו את הריצו את הפונקציה ההרצה חלק מהמפות צפויה לקחת כמה דקות, בעיקר על מפה 5).

IDA^* חלק ו $\prime$ - שתי שאלות על

<u>משימה 17 (10 נק׳)</u>

במהלך השאלה הניחו שמשתמשים ביוריסטיקות קבילות בלבד.

- 1. במהלך ריצת IDA^* , בסיום איטרציה כלשהי (כלומר לאחר החזרה מקריאה ל-DFS-f), הוחלט להגדיל את אורך הרובוט ב- 2 יחידות. האם מובטח שנקבל פתרון אופטימלי עבור הרובוט הגדול אם נשתמש בערך new-limit

הוראות הגשה

- יש לכתוב בדוח את מספרי תעודות הזהות של שני המגישים.
- הדוח צריך להיות מוקלד ובפורמט PDF. דוחות בפורמט word יקבלו קנס.
  - הדוח צריך להיות קריא ומסודר.
  - התשובות בדוח צריכות להופיע לפי הסדר.
- יש להגיש קובץ zip עם השם 2Ip אוביע אוביע במקום אוביע במקום אוביע במקום אוביע במקום המספרים).
  - ב- zip צריכים להיות:
  - . הדוח בפורמט PDF •
- כל קבצי הקוד והתיקיות שקיבלתם, עם כל הקבצים שהיו בהן, ועם הקובץ 290 maze מסוג csv (לא maze) בתיקיה בתיקיה. . Mazes

